

Οι αρνητικές πτυχές του «παραπρογράμματος» στο Ελληνικό Σχολείο.

Γιάννης Π. Πλατάρος Μαθηματικός

Δημοσίευση: 26/10/2016 σε Εκπαιδευτικό Ιστότοπο esos.gr

<http://www.esos.gr/arhra/47070/oi-arnitikes-ptyhes-toy-paraprogrammatos-sto-elliniko-sholeio>

Το παραπρόγραμμα ή κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα ή λανθάνον ή ανεπίσημοⁱ αναφέρεται σε όλες τις ανεπίσημες επιδράσεις, διδακτικές και μη, που λαμβάνουν χώρα στο χώρο της τάξης και του σχολείου γενικότερα. Αφορά, αναλυτικότερα όλες τις γνώσεις, τις αξίες, τις στάσεις, τις νόρμες και τις πεποιθήσεις που αποκτούν οι μαθητές στα σχολεία κατά τη διάρκεια μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας, μαθησιακής αλλά και εξωδιδακτικής. Το παραπρόγραμμα λειτουργεί και ως μέσον κοινωνικής και πολιτισμικής αναπαραγωγής όπως και κοινωνικού ελέγχου. Έτσι μεταβιβάζονται στους μαθητές αξίες και στάσεις που εξυπηρετούν τις άρχουσες ομάδες, όχι με τρόπο επίσημο, αλλά ανεπίσημο, κρυφό.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω συνθετικό ορισμό, κάθε είδους αξίες και «αξίες» περνούν υποδορίως στους μαθητές μέσω πρακτικών, συνηθειών νομίμων, νομιμοφανών ή μη και καθορίζουν αποφασιστικά την Παιδεία που λαμβάνει έκαστος μαθητής από το Σχολείο.

Στο παρόν άρθρο έχουν μαζευτεί οι πλέον αρνητικές πρακτικές του παραπρογράμματος στο Ελληνικό Σχολείο, που είναι Πανελλήνιες και δρουν επί των μαθητών. Θα μπορούσαμε ευθύς εξ αρχής να τις χαρακτηρίσουμε ως «απαράδεκτες» αλλά αν ο αναγνώστης προσέξει τον προταθέντα ορισμό, θα διαπιστώσει, ότι δεν είναι και τόσο απαράδεκτο, ούτε κατ'ανάγκην απαράδεκτο, αφού λειτουργεί πολλά χρόνια έτσι, υποψιασμένοι εκπαιδευτικοί το έχουν αναγνωρίσει, το έχουν καταγγέλλει έχουν κάνει προτάσεις διόρθωσής του με λογικά επιχειρήματα, πλην τίποτε δεν έχει γίνει. Άρα όντως εξυπηρετεί την κοινωνία όπως μέσω αυτής εκφράζεται η εκάστοτε εξουσία, αφού έχουμε εκλογές και αντιπροσωπευτικότητα με την γνωστή ποιότητα, που αναπαράγει και δεν κατοπτρίζει απλώς την ποιότητα ενός λαού.

Να αρχίσουμε την απαρίθμηση αξιολογικά:

1. **Καταλήψεις Σχολείων:** 40 χρόνια ένας λαός, μέσα στα Σχολεία του, μαθαίνει ότι μπορεί να παραβιάζει τον ποινικό Κώδικα (άρθρο 334 §3)ατιμωρητί.ⁱⁱ Αν κάποιος εισαγγελέας αποπειραθεί να εφαρμόσει τον νόμο, δέχεται κύμα καταγγελιών για «το ανόσιον» της πράξης του.
2. **«Παιδαγωγική» παρέμβαση Σχολικής κοινότητας :** «Πήρατε την σοβαρή απόφασή σας για κατάληψη δημοκρατικά;» (= Η ισχύς των νόμων της Δημοκρατίας, καταλύεται με «δημοκρατική» ψηφοφορία των μαθητών)
3. **Δικαιολόγηση απουσιών:** Μετά τον Μάρτιο, σχεδόν ούτε ένας μαθητής της Γ΄ Λυκείου δεν πατάει το πόδι του στο Σχολείο για τις Πανελλήνιες και μετά προσκομίζει γνήσια μεν, ψεύτικα επί της ουσίας δε, δικαιολογητικά Ιατρού, ότι ήταν άρρωστος. Το ότι η Πολιτεία δεν έχει κάνει καμία επιδημιολογική μελέτη γι αυτό το φαινόμενο της κατά Μάρτιον ενσκηπτούσης επιδημίας επιλεκτικά στους μαθητές της Γ΄Λυκείου, αποδεικνύει την αυτονόητη συνενοχή όλης της κοινωνίας. Εξ απαλών ονύχων υποψήφιοι πολίτες (σε λίγο κανονικοί πολίτες) μαθαίνουν το ψεύτικο

πιστοποιητικό, τον ψεύτικο τίτλο, το ψεύτικο πτυχίο κτλ. Μέσα στο Σχολείο και σε καθολική εκμάθηση.

4. **Τα δευτερεύοντα μαθήματα:** «Εσείς κυρία των θρησκευτικών, θα κάθεστε στην έδρα, εμείς δεν θα κάνουμε φασαρία και θα διαβάζουμε Φυσική. Θα είμαστε διαβασμένοι στις εξετάσεις του Ιουνίου.» Αυτό είναι ένα σύνθετος «διδασκτικό συμβόλαιο» που επιβάλουν ρητά πολλοί μαθητές της Γ' Λυκείου, πολλά χρόνια σε πολλά σχολεία σε πολλούς συναδέλφους»
5. **Θέματα απαντήσεων πολλαπλής επιλογής στις Πανελλήνιες:** Πρόκειται για ελάχιστες ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ενώ θα μπορούσαν στον ίδιο χρόνο να απαντηθούν είτε ως «σύντομης απάντησης» είτε με το «να αιτιολογηθούν» Εν τούτοις, προκειμένου να πάρουν απολυτήριο όλοι οι μαθητές, δεν υπάρχει επαρκής αριθμός ερωτήσεων (20-25 προβλέπει η Θεωρία κατ'ελάχιστον) ούτε αρνητική βαθμολογία (το προβλέπει κι αυτό η θεωρία) ούτε ανακατωμένες και τίθενται ερωτήσεις υποκείμενες σε αντιγραφή ευκόλως και ασφαλώς. Ένα «ΓΑΒ» από έναν αποχωρούντα «καλό» μαθητή δίνει τις σωστές απαντήσεις Γ, Α, Β. ή μια επισημείωση με μολυβάκι κατά την αποχώρηση, γίνεται τρενάκι στον πίσω μαθητή αντιγραφής σε κλάσμα δευτερολέπτου μη υποκείμενο σε επιτήρηση οιοδήποτε επιτηρητή, μόνο και μόνο για να πάρουν απολυτήριο όλοι και να μην μείνουν μερικοί. Και αυτό αρέσει και το αποδέχεται ασμένως η Κοινωνία.
6. **Μαθητικά πάρτι:** Χιλιάδες ανήλικοι κάθε χρόνο, κάτω των 16, συνωθούνται σε μπαρ, πίνοντας οινόπνευματώδη, χωρίς επιτήρηση ενηλίκου, παρανόμως φυσικά χωρίς έλεγχο από το Σχολείο. Τα πάρτι αυτά συνήθως διαφημίζονται με αφίσες εντός του Σχολείου. Η κουλτούρα του ποτού και δη μεγάλης περιεκτικότητας σε αλκοόλη, εξ απαλών ονύχων.
7. **Μαθητικές εκλογές:** Εκλέγεται κατά κανόνα «κακός μαθητής». Οι διαδικασίες εκλογής με κάθε είδους «απλοποίηση» της διαδικασίας.
8. **Μαθητικές συνελεύσεις:** Διατίθεται μία τελευταία διδακτική ώρα (Συνέλευση τμήματος) και αποχωρούν σε 5 λεπτά.
9. **Σχολικοί περίπατοι:** Προβλέπονται 5 κατά Σχολικό έτος. Κατά κανόνα διεξάγονται στην πλησιέστερη πλατεία για καφέ. Κατ'εξαιρέσει εφαρμόζεται ενίοτε και το πνεύμα των περιπάτων.
10. **Αναπλήρωση μαθημάτων από καταλήψεις:** Αφόρητη δυστροπία και επιμονή μη εφαρμογής του νόμου, από όλη την Σχολική Κοινότητα.
11. **Πενθήμερη Γ' Λυκείου.** Ξενύχτι, ποτό, καταναλωτικό όργιο στα μαγαζιά, κραιπάλη, υπέρβαση ορίων και συνεχόμενα πολλαπλά θαύματα από την Παναγία και τις ευχές των γονέων που δεν έχουμε τα χειρότερα.
12. **Αδικαιολόγητες απουσίες:** «Θεσμική» κατοχύρωση του μη ελέγχου. Ενίοτε ακούγονται «επιχειρήματα» και συναδέλφων για το «δικαίωμα» απουσίας και δη «σκασιαρχείου» χωρίς έλεγχο.
13. **Επανεξεταστέοι Σεπτεμβρίου στο Γυμνάσιο (στο Λύκειο που είναι «ευκολότερο» δεν υπάρχουν):** Η σκηνή από το έργο που παίζεται Πανελληνίως και πάντα κατά κανόνα: -Τι ξέρεις για το Α; -«.....» -Τι ξέρει για το Β; -«...» -Τι ξέρεις για το Γ; -«...» -Τι έχεις διαβάσει; -Το πρώτο κεφάλαιο! -Μπράβο! Τι ξέρεις για το Α; κ.ο.κ. Β; Γ; Σιωπή! -Δείξε μου μέσα στο βιβλίο τι έχεις διαβάσει. -«Αυτό!» -Μπράβο! Για πες τι λέει το Πυθαγόρειο Θεώρημα! -«...» -Θα στα γράψω στον πίνακα να τα διαβάσεις. Μέχρι να γράψουμε τα θέματα με τον κ. Συνάδελφο, διάβασέ τα από τον πίνακα!... . Μπαίνουν τα ίδια θέματα με τα γραμμένα στον πίνακα. Ο μαθητής «γράφει» λευκή κόλλα παίρνει 6/20. Στα προφορικά παίρνει 12 από τον έναν εξεταστή, 13 από τον

άλλον, ΜΟ 13, οπότε ΜΟ των 6 και 13 δίνει 9,5 άρα 10 («πλήρες 10») όπως «ορθά» ερμηνεύεται ο νόμος και ο μαθητής πέρασε.

14. **Οι λειτουργικά αναλφάβητοι στην Α΄ Γυμνασίου.:** Ένα συχνάκις διψήφιο ποσοστό μαθητών έρχεται στην Α΄ Γυμνασίου χωρίς να γνωρίζει α) την προπαίδεια (πολύ μεγαλύτερο το ποσοστό) β) Να διαβάξει συλλαβιστά η καθόλου. γ) Αδυναμία γραφής μιας πρότασης καθ΄ υπαγόρευσιν με αργό ρυθμό. Οι μαθητές αυτοί έρχονται συχνά με βαθμό 9 και σπανίως 8 στο απολυτήριο.
15. **Λειτουργία Κυλικείου:** Σύμφωνα με έρευνες του παρελθόντος ένα 5% των κυλικείων παρέχει τα προβλεπόμενα είδη από τον νόμο και ένα 95% παρέχει τα απαγορευόμενα ρητώς από τον νόμο. Ο θεσμοποιημένος έλεγχος από το Σχολείο είναι μη αποτελεσματικός. Εικάζουμε ότι σήμερα δεν υπάρχει ούτε το 5% .
16. **Η έπαρση και η υποστολή της σημαίας:** Ισχύει αδιαλείπτως ο νόμος που προβλέπει έπαρσης σημαίας κατά την Δευτέρα την πρώτη ώρα και υποστολή κατά την Παρασκευή την τελευταία ώρα του προγράμματος. Σιωπηρώς έχει καταργηθεί εδώ και είκοσι χρόνια σε όλη την Ελλάδα. Πολλά Σχολεία αναρτούν Σημαία χωρίς τα διαδικαστικά του ύμνου κτλ.
17. **Πειθαρχικός έλεγχος μαθητών:** Ορισμένοι καινοτόμοι Διευθυντές έχουν θεσπίσει έτσι ώστε η όποιας διάρκειας ποινή αποβολής «από τα μαθήματα» που προβλέπει ο νόμος, να γίνεται «με παρακολούθηση μαθημάτων, αλλά με απουσία» Έτσι και ο γονέας δεν διαμαρτύρεται «τι να το κάνει το παιδί μόνο του στο σπίτι το πρωί» και ο Σύλλογος είναι «καλός» και η μεταπτυχιακή εξειδίκευση στον Σχολικό εκφοβισμό ευημερεί.
18. **Κατάσταση διδακτηρίων:** Κατά κανόνα άθλια. Με κακοτεχνίες, εισροή υδάτων σε ανεμοβρόχι, κακοσυντηρημένα, με υβριστικά συνθήματα είτε τοιχογραφήματα άθλιας αισθητικής. Ψυχολογία του χώρου μάθησης στο ναδίρ.
19. **Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών:** Δεν θεωρείται στην εποχή της πληροφορίας η κατάκτηση του Α΄ επιπέδου στις ΤΠΕ, από όλους ανεξαιρέτως τους εκπαιδευτικούς, ως ένα απολύτως αναγκαίο και εκ των ών ούκ άνευ προσόν, για να διεξάγουν την εργασία τους .
20. **Το φροντιστήριο:** Κάνω μάθημα λαμβάνοντάς υπ΄ όψιν ότι όλοι οι μαθητές πάνε σε κάποιο φροντιστήριο. Επίσημη αποδόμηση του Σχολείου.
21. **Η δυσκολία των θεμάτων:** Βάζω δύσκολα για να υπάρξουν «εθελοντές γονείς» που θα προσεγγίσουν τον διδάσκοντα για «κατ΄ οίκον προγύμναση επ΄ αμοιβή.» Ο θέτων αφύσικα δύσκολα και εσκεμμένως δύσκολα θέματα δεν μπορεί να ελεγχθεί αποτελεσματικώς από το υπάρχων Σχολικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο εμμέσως υποθάλπει την αυθαιρεσία του.
22. **Το δωρεάν Φροντιστήριο στο Σχολείο:** (Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη στο Λύκειο, Ενισχυτική Διδασκαλία σε Γυμνάσιο) Δεν πάμε γιατί είναι δωρεάν και το δωρεάν δεν είναι καλό. Παρέχεται χρονικά πάντα μετά αφ΄ ότου έχουμε εγγραφεί στο φροντιστήριο, άρα «που να πάμε τώρα, ποιος θα μας κάνει, αλλάζουμε σειρά»
23. **Μαθητικές παρελάσεις:** Η κοινωνία όπως «εκφράζεται» από τα ελεγχόμενα ΜΜΕ, θεωρεί «επαναστατική πράξη» τη ύβρη του ανηλίκου (μούτζωμα ή άλλη χειρονομία) προς τους «επισήμους» ελάχιστο μέρος των οποίων είναι αιρετοί . Προβάλλει επίσης εντόνως τις θεσπέσιες παρουσίες γυναικών εκπαιδευτικών ή και μαθητριών που «κλέβουν την παράσταση και τις καρδιές» των θεατών με το ντύσιμό τους (=γδύσιμό τους) Το χυδαίο έχει ημιεπίσημη θεσμική έκφραση με σοβαρές βάσεις κοινωνικής αποδοχής.

24. **Μαθητικός εκκλησιασμός:** Πάμε μεν σχεδόν όλοι, αλλά σχεδόν όλοι μένουν απ' έξω από την εκκλησία πλην περιπτώσεως κρύου είτε βροχής.
25. **Επιλογή Διευθυντών Σχολικών Μονάδων:** Με ψηφοφορία, χωρίς αιτιολόγηση, εν κρυπτώ. (Μυστική ψηφοφορία) με κατάλυση του Συντάγματοςⁱⁱⁱ. Ο άξιος και ο άριστος δεν έχει θέση για Διευθυντής, έχει όμως ο αρεστός.

Τελειώνοντας την απαρίθμηση των αρνητικών συνεπειών του παραπρογράμματος στο Ελληνικό Σχολείο, ο αναγνώστης θα πρέπει να γνωρίζει και τα εξής:

Α) Ο κατάλογος είναι **σχεδόν ανεξάντλητος και όχι πλήρως γνωστός**.

Β) Δεν γνωρίζουμε όλες τις «λειτουργίες» ή απλώς εκδηλώσεις ή απλώς επιπτώσεις του παραπρογράμματος. Δρα πάρα πολύ και σε επίπεδο **«καθημερινών μικρολεπτομερειών»** της Σχολικής ζωής και χρειάζεται ειδική αποκρυπτογράφηση και ανάλυση.

Γ) **Περιοριστήκαμε στις πλέον κραυγαλέες κυρίως Δημόσιες, χρόνιες και Πανελλήνιες εκφάνσεις του, μόνο επί των αρνητικών** οι οποίες να είναι και –ίσως- διασταυρώσιμες και πιστευτές (Αν και ο μέσος αναγνώστης θα αποδώσει υπερεκτίμηση και σίγουρα υπερβολική διάθεση στον γράφοντα.)

Δ) Το χρόνιο των παραπάνω εκδηλώσεων (πολλές δεκαετίες) υποδηλοί και την πλήρη αδυναμία εξορθολογισμού από μέρους της Συλλογικής έκφρασης εξουσίας της κοινωνίας, εκτός και αν η κοινωνία δεν το έχει αντιληφθεί (απίθανο) ή το θέλει και το επιζητεί (πιθανό, μη ομολογούμενο.)

Εξ άλλου, αυτό το παραπρόγραμμα που δρα στο Ελληνικό Σχολείο, δεν είναι σε καμία αντίφαση με την όλη δράση και έκφανση της Κοινωνίας έξω από το Σχολείο, πράγμα που είναι ένα ακόμα επιχείρημα υπέρ της μη κατ'ουσίαν μεταβολής-διόρθωσης του παραπρογράμματος αν δεν αλλάξει η Κοινωνία. Και ως γνωστόν οι ταχύτητες αλλαγών σε μια κοινωνία είναι αμελητέες ενώ ιστορικά, μάλλον δεν επιταγχύνονται ούτε σε περιόδους σοβαρών εθνικών κρίσεων όπως τώρα.

ⁱ [Τι είναι παραπρόγραμμα](#) από Βικιπαίδεια

ⁱⁱ Αριστοτέλης Κατράνης (2006) : «Ο παράνομος χαρακτήρας των καταλήψεων, η ευθύνη του πρύτανη και οι αξιώσεις των φοιτητών» διατίθεται εδώ: <http://e-rooster.gr/07/2006/295>

ⁱⁱⁱ Esos.gr ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ(Ρεπορτάζ) : Εκδόθηκε η απόφαση του ΣτΕ για την επιλογή Διευθυντών Σχολείων: <http://www.esos.gr/arthra/43229/apokleistiko-ekdothike-i-apofasi-toy-ste-gia-tin-epilogi-dieythyn-ton-sholeion>